

VOCABULARI CONFLICTES A L'INICI DEL SEGLE XX

imperis colonials: van sorgir com a resultat de la necessitat de controlar assentaments comercials i militars estratègics, de disposar de primeres matèries en abundància i a bon preu i, finalment, de tenir mercats que absorbissin la producció industrial .

la Primera Guerra Mundial: conflicte desencadenat per les rivalitats econòmiques i expansionistes entre les potències europees del principi del segle XX. L'escenari de la qual va abastar pràcticament tota Europa.

Revolució Russa: revolució popular, encapçalada per obrers, camperols i soldats produïda en una etapa de manca de llibertats polítiques i socials, de retard econòmic i de guerra (Primera Guerra Mundial).

Comunisme: corrent de pensament que defensa l'abolició del dret a la propietat privada dels mitjans de producció, amb l'objectiu de suprimir les diferències entre les classes socials.

Josif Stalin: succeir a Lenin i va esdevenir un veritable dictador. Va iniciar un període de terror conegut amb el nom d'estalinisme, durant el qual va ser eliminada qualsevol mena d'oposició política.

Miguel Primo de Rivera: capità general de Catalunya que degut a la inestabilitat política, social i del nord d'Àfrica va portar a terme un cop d'estat el 1923, amb el vistiplau d'Alfons XIII. El rei va encarregar al dictador el restabliment de l'ordre públic i la solució del problema militar al Marroc.

la Mancomunitat de Catalunya: es va aconseguir l'any 1914. Era una institució administrativa que tenia com a àmbit d'actuació tot el territori de Catalunya. Disposava de pocs recursos econòmics i tenia atribuïdes poques competències, però malgrat aquestes limitacions, va crear molts serveis, sobretot culturals i d'ensenyament —com escoles i biblioteques. La Mancomunitat va millorar la xarxa de carreteres del país i va ampliar la xarxa elèctrica. El cop d'estat del general Primo de Rivera va suposar la fi de la Mancomunitat, que el dictador va dissoldre el juliol de 1925.

Setmana Tràgica: La ciutat de Barcelona es va omplir de barricades i els revoltats es van dedicar a cremar esglésies i edificis religiosos per protestar contra el reclutament de soldats destinats a la guerra del Marroc finalment el conflicte va ser sufocat violentament per l'exèrcit.

Pistolerisme: un període de violència social durant el qual les organitzacions obreres i els sindicats anomenats lliures —creats pels empresaris per contrarestar la puixança de les organitzacions obreres— lluitaven a trets pels carrers de Barcelona.

La crisi de 1929: és una gran crisi econòmica degut a què els països anorreats per la guerra es van endeutar molt, especialment amb els Estats Units, per reconstruir el que la guerra havia

destruït. Aquesta crisi es va estendre immediatament i a la catàstrofe borsària de 1929 també va afectar Catalunya i l'Estat espanyol.

La crisi econòmica i les seves conseqüències socials van condicionar tot el període de la Segona República (1931-1939).

Les avantguardes: L'art del segle XX, especialment el de la primera meitat, presenta com a tret general la ruptura respecte a la tradició artística occidental que arrenca del Renaixement. t. Aquest trencament es manifesta en diversos aspectes, entre els quals destaquen els següents:

- El qüestionament del concepte de realitat
- La fi de la funció representativa

El cubisme: l'objectiu del cubisme és reproduir el volum i a reduir els objectes representats als seus components geomètrics essencials. El cubisme també introdueix la simultaneïtat de punts de vista, és a dir, la representació al mateix temps d'un objecte des d'angles diferents. El resultat de les idees cubistes és sovint una pintura molt pròxima a l'abstracció, o sigui, a la representació de formes i colors sense relació aparent amb la realitat.

El surrealisme: rebutgen la idea de bellesa, així com la mateixa noció d'art, voldran alliberar l'ésser humà a través de l'absurd i l'onirisme(al·lucinació visual que té l'aparença d'un somni). El surrealisme no té una unitat estilística ni formal són figuratius, però presenten la realitat de manera inhabitual per tal d'evocar coses estranyes o malsons.

L'expressionisme: L'expressionisme vol plasmar en l'obra d'art la subjectivitat de l'artista: el món percebut pels sentits serveix com a vehicle per reflectir les emocions del creador. Per això les figures, els objectes i els paisatges solen presentar-se deformats o amb colors inversemblants.

El noucentisme: els trets característics del moviment noucentista són el gust pel classicisme —la mesura i l'equilibri, el retorn als clàssics grecs i llatins—, el racionalisme —el predomini de la raó— i l'ús de la ironia. Els noucentistes van impulsar la normalització de la llengua catalana i, des de la Mancomunitat, també van emprendre la creació de l'Institut d'Estudis Catalans, que va promoure les normes ortogràfiques i el diccionari de Pompeu Fabra.